

Manuál na ježka aneb Návod k použití

Předmluva:

“Manuál na ježka” je určený nejen pro začínající chovatele, ale může sloužit jako inspirace ostatním chovatelům ježků. Jsou to moje poznatky a postřehy, které jsem nabyla nejen jako chovatelka ježků a jiných domácích mazlíčků, ale především jako dlouholetá ošetřovatelka v ZOO Praha, kde jsem získala nejvíce znalostí a praxi s chovem různých druhů exotických zvířat. Moje zkušenosti jsou založeny nejen s odborné stránky, ale především se řídím citem s kapkou selského rozumu, což je dle mého názoru neméně důležité! Doufám, že mé poznatky pro Vás budou inspirací....

Monika Rousová
African Gem

OBSAH

1. BYDLENÍ.....	4
Box Ikea.....	4
Klec, Rody/ FERPLAST box.....	4
Akvárium, terárium.....	5
Dřevěná bedna.....	5
Venkovní bydlení.....	5
Hrací koutek, výběh.....	6
2. PODESTÝLKA.....	7
Hoblíny.....	7
Kukuřičná podestýlka.....	7
Lisované pelety	7
Kočkolit.....	7
ASAN.....	7
Seno, sláma.....	7
Lignocel, rašelina, zemina.....	7
Písek.....	8
3. VYBAVENÍ KLECE.....	9
Misky.....	9
Napáječka.....	9
Úkryt.....	9
Hračky.....	9
4. KRMENÍ.....	11
Hmyz.....	12
Sušený hmyz.....	13
Maso.....	13
Luštěniny.....	14
Zelenina.....	14
Ovoce.....	14
Konzervy.....	14

Granule.....	15
5. JAK S JEŽEČKEM ZACHÁZET.....	16
6. PÉČE O JEŽKA.....	17
Léčiva.....	17
Stříhání drápků	19
Koupání	19

1. BYDLENÍ

BOX IKEA

- Plastový box o rozměrech 57x39x28cm za 99,-

Někdo ježky chová v tomto boxu (především množitelé a lidé s nedostatkem informací o chovu tohoto druhu). Pro dospělého ježka je to ovšem moc malé. Ježek nemá dostatek prostoru a může se u něj objevit „stereotypní chování“ (chodí ze strany na stranu nebo běhá dokola). Toto chování se pak špatně odbourává.

Dostačující je pro ježčí miminko na nějakou dobu, nebo pro dospělé na dobu nezbytně nutnou. Tento rozměr je dobrý třeba na dovolenou. Když má někdo ježků více, boxy se složí na sebe a nezaberou tolik prostoru při cestování.

- Plastový box o rozměrech 78x56x43cm za 379,-

V tomto boxu je možno chovat ježka celoročně. Je dostatečně prostorný a bezpečný. V případě, že se ježek pouští i mimo ubikaci, je postačující.

Výhody: Dobře se udržují, myjí, jsou lehké, mají kolečka a pro ježka jsou bezpečné (nevylezou a nestrčí nikam nožičku). Ježeček je ze stran krytý, není vystaven průvanu, nevyhazuje podestýlku mimo box.

Nevýhody: Box není moc vzhledný do interiéru, ale svůj účel splní. Není dost průhledný. Vy moc nevidíte na ježka a ježek zase ven. Špatně se instaluje napáječka či závěsné hračky.

KLEC, RODY/ FERPLAST BOX

- **Klec** by měla mít rozměr min.70x45x40cm internetová cena je většinou 600,- až 700,- . Pro živějšího ježka střední velikosti je to malé. Ideální klec je běžná 102x52x40cm (pro králíka) Na internetu ji seženete od 800,-.

Vychytávka-Pokud ježek leze nahoru, nejlépe po stranách do vnitřku upevnit papírové kartony (stačí 10cm) aby se nezranil pády. Můžete také vrchní železný díl odstranit a místo něj po obvodu na míru nařezat buď plexisklo nebo dřevěné desky

- **Rody box** o velikosti 70 x 45 x 31 cm - cena 800,- až 900,- mi přijde nedostačující. Rozměr 96 x 50 x 35 cm je ideální. Cena okolo 1500,- . Dnes ale tato velikost takřka k nedostání

Klec by neměla být ale na zemi, v průvanu či u okna!

Výhody: Klec je vzhledná i do interiéru. Vy vidíte na ježečka a ježeček na Vás. Zvíře je ve větším kontaktu s člověkem a tak často se neleká pohybů a ruchu v domácnosti. Většina klecí se dá i složit na cesty. Dobře se udržuje-myjete převážně jen spodní plastovou část. Můžete

zavěsit hračky, napáječku. Při rozhodování zda klec či Rody box-určitě doporučuji Rody box těch větších rozměrů.

Nevýhody: díky otevřené kleci má oproti třeba Ikea boxu nevýhodu-ježek může být vystaven průvanu a akčnější jedinec může šplhat po kleci jako po žebříku. Většinou neví jak slézt a padá. Ježčí miminko se vyhoupne nad plastový okraj a proleze ven-může vypadnout a zranit se.

Rada: Při výběru barvy klece boxu, zvolte tmavší odstín. Ježeček trus rozšlápne a pacinkou rozmázne po stěně. Na tmavé kleci to není vidět a Vy se nebudete stresovat tím, že to vypadá, jako když ježka vůbec neuklízíte.

AKVÁRIUM, TERÁRIUM

Na koukání moc pěkná věc, ale ježek sklo brzy opatlá a musí se akvárium často mýt. Vzhledem k váze akvária.... Náročnější, ale vhodné.

DŘEVĚNÁ BEDNA

Někdo ježka může chovat i v nějaké po domácku vyrobené bedně či staré skříni (vitríně)...

Dřevo do sebe vsákne moč a pachy, nepropustí světlo, na manipulaci je to těžké a špatně by se to omývalo, poté vysychalo. Proto je vhodné na dno a stěny přilepit linoleum, aby byla ubikace omyvatelná, nebo hodně nalakovat, aby byl povrch ošetřen a nebyl savý (lze použít všechny vodou ředitelné barvy na dřevo=ty jsou nezávadné pro zvířata, nebo speciální barvou určenou na dětské hračky)

VENKOVNÍ BYDLENÍ

Na celodenní či celoroční obývání to rozhodně vzhledem k našemu podnebí není možné!

Někteří chovatelé jsou rozhodně proti „venčení ježků“ je to každého názor, volba a riziko.

Pobyt ježka venku nese určitá rizika nákazy roztočů a parazitů (rozhodně nedoporučuji ježka brát na veřejná místa jako parky, kde jsou hojně venčeni psi a mohou pobíhat potkani-tedy hodně frekventovaná místa) tam je možnost nějaké nákazy vysoká. Ovšem když ježečka pustíme na zahradu u domku či na chalupě, kde víte, že je „čisto“, ježeček tuto změnu ocení! Lze vytvořit i nějakou ohrádku (nejlépe zapuštěnou do země, aby se ježek nepodhrabal, či nenadzdvihl). Musíte ale vždy bodlináče hlídat. Jsou opravdu rychlí! Ježečka dávat ven rozhodně v odpovídajícím ročním období a teplotám! Respektovat také jejich režim (až se vzbudí sám a třeba po krmení-tedy ve večerních či ranních hodinách- ne ho budit v poledne a hodit na pražící slunce).

Pokud ježka berete ven, doporučuji ošetřit přípravkem Stronghold viz níže Nemoci str 20

HRACÍ KOUTEK, VÝBĚH

Kdo má doma dostatek prostoru, rád si hraje a chce ježčkovi dopřát to nejlepší, ten mu může vytvořit hrací koutek, nebo celoročně obyvatelný výběh (jako to je u nás). Ohrádka pro králíky či drobné hlodavce s menšími otvory, aby se skrz ně neprotáhl. Pro seloroční výběh jsou vhodné OSB desky či prkna (viz obrázek našich výběhů) Nalakovaná a ohoblovaná do hladka. Podlaha není vhodná plovoucí ani kachličky. Ježkům to klouže a mohou mít s tvrdého podkladu nejen otlaky, ale mohou i nastydnout (i když máte podlahové topení, ani tak nedoporučuji mít ježka na dlažbě) U nás jsem na plovoucí podlahu položila miralon a na to linoleum s hrubou strukturou, aby jim to neklouzalo. Můžete bud podsypat, nebo ježka naučit na kočkolit. Sem tam něco utrouseného se poté vytře mopem. Do výběhu dáte hračky, prolezky, domečky, kolotoče a ježek má dostatek prostoru na proběhnutí a řádění 😊

Shrnutí bydlení:

V ČEM BUDETE JEŽEČKA CHOVAT, JE NA VÁS. KAŽDÝ CHOVATEL MÁ JINÉ NÁROKY, PODMÍNKY A FINANCE. KAŽDÝ VÝBĚR BYDLENÍ MÁ SVÉ PRO A PROTI, PROTO DOBŘE VYBÍREJTE A VŠE ZVAŽTE. A VĚZTE, ŽE KDYŽ POŘÍDÍTE VĚTŠÍ BOX, JEŽEK TO OCENNÍ - MŮŽETE INSTALOVAT VÍCE HRAČEK, VE VĚTŠÍM PROSTORU SE TRUS LÉPE ROZPROSTŘE A JEŽEK HO S MENŠÍ PRAVDĚPODOBNOSTÍ ROZHAMTÁ, TAKŽE JE I UKLÍZENÍ JEDNODUŠŠÍ A DÉLE PODESTÝLKA VYDRŽÍ ČISTÁ. BUDE MÍT VÍCE POHYBU A TÍM SPÍŠE ZABRÁNÍTE OBEZITĚ. PROSTĚ ČÍM VĚTŠÍ TÍM LEPŠÍ 😊

2. PODESTÝLKA

HOBLINY

Bezprašné hobliny jsou nejlepší podestýlkou. Doporučuji lisované 15kg balíky hobliny značky Plospan Excelent a Profibed. Pozor, většina běžně prodávaných menších balení jsou dost prašné i když uvádějí „bezprašná podestýlka“.

Výhody: přírodní materiál, levné, lehké, měkké, nenadělají moc rámusu, když ježeček běhá. Výhodou je i dobrá savost.

KUKUŘIČNÁ PODESTÝLKA

Vhodná, lehká, měkká ale trochu šustí a hůře saje

LISOVANÉ PELETY

Savost je dobrá, ale trus se tam rozpatlá. Jsou hlučné, když ježeček běhá a na malé nožičky je to tvrdé, nepohodlné a mohou mít otlaky.

KOČKOLIT

Dobře saje moč a vytvoří se hrudky, které se snadno uklidí. Trus se obalí, ale je to tvrdé a některé úlomky mohou být ostré (podle značky). Použít třeba jen na část ubikace nebo do záchůdků. U levnějších značek je velká prašnost, zápach samotného kočkolitu, který má údajně přebýt pachy je u některých horší než zápach samotný! Navíc se v něm ježci válejí a milují to.

ASAN

Slavný Asan hodně chovatelů ho používá a preferuje. Opravdu dobře saje, je měkký, bezprašný, ale já mám na to názor tento: výrobci udávají, že je vyrobený z buničiny a má úžasné schopnosti, EKO. Já osobně ho nedoporučuji. Nějak si nezískal mou důvěru. Po vhození do misky s vodou nabobtná, stane se z něj rosol a nechci ani pomyslet, co to udělá v ježčím žaludku po pozření. Mě to připomíná polystyren a tedy něco umělého. Cena oproti ostatním podestýlkám je vysoká. Nicméně ostatním chovatelům ježci stále žijí a mají je na Asanu. Já jsem zastáncem přírodních materiálů. Jak se říká-proč dělat věci jednoduše, když to jde složitě? ☺ Asan bych doporučila pro alergiky

SENO, SLÁMA

Špatně saje. Sláma by šla použít (s riziky-je ostré, mohou v nich být plísňe díky skladování) ani jedno nedoporučuji. Seno je zase moc jemné a ježeček by si ho mohl omotat nožičku a došlo by k zaškrcení, nebo se říznout o suchou trávu.

LIGNOCEL, RAŠELINA, ZEMINA

V kleci vypadá moc krásně. Když uschne, strašně to práší! Ježci ho mají rádi a válejí se v tom, ale ježci jsou potom úplně černí.

PÍSEK

Ježkům se moc líbí, válejí se v tom. Je horší na úklid, těžký, při znečištění zapáchá.
Nehrudkuje

Shrnutí podestýlky:

DLE MÉHO NÁZORU JSOU NEJLEPŠÍ HOBLINY PO VŠECH SMĚRECH. KOČKOLIT ČI PÍSEK DO ČÁSTI UBIKACE NEBO DO ZÁCHUDKU

3. VYBAVENÍ KLECE

MISKY

Je dobré mít alespoň dvě mističky min. 6cm v průměru až 10cm. Jedna může být mělká na granulky a ostatní neživé krmení a druhá hlubší, či s korajem na červíky, aby hmyz nevylezl. Nejlépe kameninové či skleněné. Plastové a nerezové misky jsou lehké-tedy nevhodné (pokud je tedy nemáte připevněné v kleci či boxu napevno). Ježci jsou šikovní a lehké misky hned převrátí. Pro menší ježečky a ty co nejsou zas tak šikovní a nenaučí se pít z napáječky, je potřeba ještě další kameninová miska na vodu.

NAPÁJEČKA

Když se ježeček naučí pít z napáječky, je to velká výhoda. Voda je čistá (do misky si nahází podestýlku nebo ji převrhne a je bez vody). Nejlepší jsou plastové s železnou trubičkou a stačí ta nejmenší 100ml (vydrží čistá a stačí ob den měnit)

Učení pití z napáječky-když budete mít napáječku a pro jistotu i mističku s vodou, většinou ježek pije z mističky. Proto je dobré při učení pití z napáječky mít jen napáječku! Většinou to zjistí a naučí se to sám. Když to po jednom dni nezjistí, je dobré ježečkovi ukázat, že zrovna s téhle divné věci teče voda. V napáječce mějte přesný obsah vody po risku, aby jste měli jistotu zda voda ubyla a ježeček opravdu pije. Když by po dvou dnech ježeček vodu nenašel, dejte mističku a třeba za týden tento pokus opakujte.

ÚKRYT

Je potřeba, aby byl ježek spokojený! Jakou bude mít podobu je na Vás. Neměl by mít otvor moc velký, aby tam nebylo moc světla. Ježek se potřebuje ve dne schovat někam do temna, kde spinká a cítí se v bezpečí. Nejvhodnější jsou dřevěné domečky (lakované aby byly omyvatelné) o min. velikosti 25x15x15cm. Plastové převrhnou a pak se nemají kam schovat a s toho důvodu je spíše nedoporučuji. Dobře se ale myjí. Lze použít i různé papírové krabičky kam vystříhnete otvor. Jsou ale lehké a proto je lepší je mít jako doplněk-na hraní. Mají moc rádi i kousek látky, deky, tulipytlíky, plyšové pelíšky, domečky – je to často vyhledávaná skrýš (nesmí se z nich párat nitě-ježeček by se do toho mohl zamotat). Možno i použít dutinu stromu nebo kůru, můstky.

HRAČKY

Hračky je dobré často obměňovat, protože časem omrzí. Nejlépe vše s přírodních materiálů, nebarvené (pokud se nejedná o barvy vhodné pro zvířata) Kůry co poslouží i jako úkryt. Skvělá je nějaká kládíčka, větvička (i čerstvá třeba s ovocného stromu-ne ostrá, aby se na ní ježeček nenabodl), plastové instalatérské trubky, tunýlky pro potkany, papírové krabičky, ruličky větších rozměrů (ne od toaletního papíru, tam by se mohl zaseknout), sisalové nebo kokosové hračky určené pro zvířata, gumové či latexové pískací hračky, plastový květináč, tvrdší míčky či tenisák (ne míčky pěnové-mohou to rozkousat a pozřít), menší plyšák který není roztržený, aby ježeček nesežral výplň (nejlépe takové určené pro miminka, zvířata-bez plast.očí a různých korálků). Hračky můžete i zavěsit do klece (občas do toho drknou a budou

zvyklí na pohyb jiných věcí, což je dobré na ochočování a nebudou se tolik lekat, případně se s hračkou budou přetahovat).... Prostě co Vás jen napadne a usoudíte, že to pro ježka není nebezpečné. Nevhodné je instalovat a opírat nějaké kamení nebo těžké předměty, které by na něj mohly spadnout.

Kolotoč-musí být dostatečně velký (min.průměr 29cm aby se ježeček moc neprohýbal a neničil si páteř). Nedoporučuji ponechávat v kleci celou noc, protože v tom ježci i vykonávají potřebu a pak to rozšlapou nejen po kolotoči, ale i napatlají po sobě! Nakonec v tom všem usnou! U nás jim říkáme „hovnotoče“ 😊 (vhodné spíše do hracího koutku nebo ho vložit jen na nějakou dobu a na noc odebrat)

Ježci milují **písek** a koupou se v něm podobně jako činčily či pískomilové. Úžasná zábava pro ježka i pro Vás. Někdy to i žerou a tím se vyčistí. Možno použít jak písek normální né znečištěný (který v troubě vydezinfikujete „přepečením“), tak bílý zakoupený ve zverimexu určený pro činčily.

4. KRMENÍ

Ježek je hmyzožravec! Hlavní složkou potravy by měl být tedy hmyz! Koupenny od chovatele či z chovatelského zařízení. V žádném případě nekrmíme žížaly, koníky a jiný hmyz pochytaný venku (mohou být napadeni parazity, kteří okem nejsou vidět).

Krmení dávat v pokojové teplotě! Mohl by nastat problém se zažíváním v-případě podání potravy přímo z lednice. Veškeré krmení dáváme čerstvé.

Každý ježek má jiné chutě, ovšem někdy když něco nejí, neznamená, že to nebudou nikdy jíst! Někteří ježci dané stravě musí přijít na chuť. Nemusí být na dané krmení zvyklí, a proto podanému jídlu nevěří. Já se snažím od mala podávat pestrou stravu, aby byla všechna ježčata zvyklá na všechno a strava nebyla jednostranná.

Příklad jak to bylo u nás:

Moji první ježci nechtěli ovoce, vajíčko, vařené maso a ani konzervu.

Krmení jsem jim stále dávala a obměňovala s tím, co jim chutnalo (hmyz a granule). Miska zůstala ráno vždy netknutá. Důležité je vytrvat (nechceš? = nejez!). Obecně-V přírodě si ježci každý den seženou různé množství potravy a někdy se hold nezadaří a nemají nic, takže ani v zajetí se jim nic nestane a občasné půst není na škodu (ba naopak se zvíře vyčistí-to samozřejmě platí pro dospělá zvířata v kondici=tedy né mláďata, březí a kojící samice).

Nikdy nedáváme solené, pepřené či jinak dochucované, smažené na oleji. Rovněž nedáváme salámy, šunky, párky!....(v tom všem je mimo jiné spousta dochucovadel, Éček,). Mléko a mléčné výrobky, ořechy, hroznové víno, rozinky, citrusy. Když si s krmením nejste jisti, raději to ježčkovi nedávejte, nebo se obraťte na chovatele. Krmte jen níže popsané doporučené krmení

Množství: 0,3- 0,5dcl (polévková lžíce-lžíce 2 nebo více u březích a kojících samic), podle stáří, kondice, velikosti a aktivity každého ježka. Nepřekrmovat! Do ježka by se toho vešlo opravdu hodně....ale rozhodně to není dobré pro jeho zdraví. Krmte stačí 1x za den nejlépe večer. Mláďata a kojící samice strava neomezeně

Vitamíny a oleje:

V případě pestrosti stravy, nemusíte podávat žádné vitamíny, (ale pro mladá ježčata, březí a kojící samice je dobré dávat mletý vápenec (kalcium), nebo jiné vitamíny pro terarijní zvířata, drobné savce). Občasné podání i dospělým není na škodu. Pozor ale na předávkování. Vápník doporučuji max 1x/týden u kojících samic a mláďat. 1x/měsíc u dospělých. Nedávat březím samicím! Těm až ode dne porodu. Je dobrý pro správný vývoj kostí a kvalitu bodlin.

Oleje můžeme střídat: slunečnicový, olivový, lososový, kokosový, pupalkový, rakytníkový, dermanorm. Kapeme na krmivo né více jak 3kapky na den. U ježků se sklony k tloustnutí podáváme pouze občasně

Kdo je hravý ☺ může si vytvořit „Ježčí jídelníček“ (kolikrát jsem si nepamatovala, co jsem jaký den dala, tak jsem vytvořila jídelníček, který jsme měli na lednici)

PO – mouční červi
ÚT – granule
ST – vařené maso, mrkev, rýže nebo jen vajíčko
ČT – cvrčci, sarančata nebo švábi
PÁ – kapsička, nebo konzerva
SO – zofobasi
NE – ovoce (někdy půst)

HMYZ

Nejlépe kupovat od chovatele nebo na burzách kde je krmení, čerstvé a za dobrou cenu. Ve zverimexu je dost drahý, často starý (někteří jsou už mrtví) a vyhládlý-tím ztrácí výživovou hodnotu.

ČERVI

Cena od chovatele (mění se podle ročního období)

Mouční - larvy potemníka moučného (*Tenebrio monitor*) cena za 1l je 100-150,-
Zofobasi – larvy potemníka brazilského (*Zophobas morio*) cena za 1l je 200-300,-

Červi zkrmujeme živé. Vydrží dlouho (i měsíc), když víte, jak se o ně start.

Stačí je mít v pokojové teplotě (nebo v lednici, né ve velkém teple, kde se urychlí jejich proces proměny v larvu a následně brouka) v plastové krabičce, misce dostatečně hluboké, aby z ní neutekli a dostatečně široké, aby nebyli moc navrstvené a nezapařili se (né více jak 2cm). Nezakrývat!

Na dno můžete dát krabičku od vajec, kam se schovají (není nutnost).

Krmení: Nejlépe nasypat otruby, které nejen žerou, ale do kterých se i zahrabou a nedojde k zapaření (při podání ježkům je pak přesijeme přes síto). Postačuje, ale když jim místo otrub dáte tvrdé pečivo.

Přidáváme ovoce (plátek jablka...), zeleninu, ty se ale kazí, proto se musí obměňovat=nejlepší je plátek čínského zelí, salátu, pampeliškové listy, namočené granule (omezuje se tímto vzájemné požíráním-když jim chybí živočišná složka, kterou granule nahradí). Krmení je dobré obden měnit. Dále vybíráme mrtvé jedince, kukly (brzy se z nich vylíhnou dospělí brouci potemníka). Zakoupit lze i speciální granule určené přímo pro červi.

Pozor na tento druh hmyzu! Je hodně tučný a u ježků se sklonem k obezitě podávat minimálně a místo toho nahradit ostatním hmyzem, který není oproti červům tak tučný.

CVRČCI

Zakoupit můžete tyto druhy:

Cvrček banánový (stepní) (*Gryllus assimilis*) – u nás chutnají nejvíce

Cvrček dvousvrtný (*Gryllus bimaculatus*)

Cvrček domácí (*Acheta domestica*) – a tyto na 2.místě

Cvrček krátkokřídlý (*Gryllodes supplicans*)

Cena: 300-450,-za 1/l

Cvrčky můžeme dávat živé na pinzetě. Pokud je vypustíte do ubikace, ježek je ve většině případech nechytí ☺, navíc je koušou a to ježka často odradí. Cvrčky nejlépe celou krabici dát rovnou do mrazáku. Odsypu si vždy tolik, kolik potřebuji do mističek a nechám rozmraznout, pak ježečkům podávám.

Další možností je spařením vroucí vodou, ale tím způsobíte, že je uvaříte a nemají potom takovou výživovou hodnotu a změni chuť. Lépe je zamrazit.

SARANČATA

Saranče stěhovavá (*Locusta migratoria*)

Saranče všežravá (pustinná) (*Schistocerca gregaria*)

Stejně jako cvrčky zmrazíme. Cena je dle velikosti 3-5,- / kus

ŠVÁBI

Švábů je mnoho druhů. Lepší zakoupit menší velikost (ale hravě zdolají i dospělce dokonce i mláďata). Cena je jako u sarančat 3-5,-/ks

Mrazíme, ALE! Šváb je nezmar a může se stát, že po rozmrazení je živý, což by doma při jeho útěku udělalo velikou neplechu. Trvá jim to sice déle, než se vzpamatují (spíše sebou jen škubou), ale raději rozmrazujeme v uzavřené nádobě a při zkrmování je lepší vyčkat a dohlížet dokud je ježek všechny nesní.

SUŠENÝ HMYZ

Koupíte ve zverimexu či v e-shopu jako krmení pro vodní želvy a terarijní zvířata. Je to vítané zpestření. Krmít ale jen jako pamlsěk pár kousků za den! Mohlo by dojít k perforaci střev a ježeček by se ucpal. Není náhražkou za živý hmyz!

Gammarus – ráčci jinak se jim také říká blešivci (jsou hodně slané, krmíme jen občas)

Krevety-malé krevetky cena blešivců i krevetek je okolo 40,-/200ml

Cvrčci, červi- od 70,-/250ml

Bourec morušový- od 100,- (zakoupíte v konzervách, neskutečně zapáchá! Rychle se kazí na to pozor!)

MASO

Podáváme vždy vařené a libové (bez kůže). Nakrájené na malé kousky nebo mleté, popř. rozmixované tyčákem na paštičku

Kuřecí, krůtí, jehněčí, králičí, hovězí, vepřové (jen libové), vnitřnosti: játra (bohaté na živiny), srdce (čistá svalovina-dietní), ryba není vhodná ani pokud je obsažená v granulích či konzervách-Na to pozor. Lze krmit to ano, ale jen občas. Ježek živiny obsažené v rybách nedokáže strávit a nasytí se pouze mechanicky. Jako spštění jednou za měsíc neuškodí

LUŠTĚNINY

Vždy vařené. Je v nich obsažen potřebný zdroj vlákniny.

Míchám s masem a zeleninou: rýži, čočku i červenou, pohanku, jáhly, malé fazole, cizrnu, může se dát i vločky, těstoviny místo luštěnin + trošku lněného semínka (zdravé, dobré na zažívání a trávení)

Musí být dostatečně uvařené, aby se ježek nenafouknul

ZELENINA

Vařená. Já dávám hlavně vařenou mrkev a koř.zeleninu, kterou smíchám buď s vajíčkem, nebo dám k masu a luštěninám.

Syrovou můžete zkusit třeba okurku, rajče, papriku a slyšela jsem, že někteří naši odchovanci milují i salát

OVOCE

Kromě citrusů a hroznového vína (vč. Rozinek) !!!! Na to opravdu pozor!

Nastrouhejte na hrubším struhadle nebo nakrájejte na malé kostičky. Někdy podávám i více druhů v jednom krmení.

Nejlépe sezónní, čerstvé ne nahnilé.

Jablko, hruška, švestka, bluma, jahoda, třešně bez pecky, maliny, banán (tučný s tím opatrně), meloun i žlutý

KONZERVY

Na trhu je spousta druhů a značek. Konzervy, kapsičky, paštičky, vaničky.

Nejlépe kupujte určené pro kočata s co největším obsahem masa.

V levných výrobcích je většinou max.3% masa(především stejně odpad).

Doporučuji značky: Carny, Applaws, Royal Canin, Spikes Dinner, Iams, Hill's, Pro Plan, Brit Care...

Můžete smíchat i s luštěninou. Nejlépe uděláte, když konzervu scedíte a propláchnete pod vodou-šťáva je příčinou průjmu po měkkém krmení

Konzervy jsou spíše krmivem občasným protože jsou dost tučné (dle kondice ježka tedy)

GRANULE

Granule určené speciálně pro ježky nejsou v Evropě k dostání. Tedy abych byla přesná- jsou, ale to, že je na nich vyfoceny ježek rozhodně neznamená, že jsou pro ně dobré. Já osobně bych je ježkům nedala, tedy musíme pracovat s tím co je a dáváme tedy granule kočičí. Miminům je možné namočit do vlažné vody (ne vroucí, ztratí živiny). Namočené ale brzy kysnou a proto je lepší, aby je tedy ježeček co nejdříve snědl.

Jako u konzerv dáváme nejlépe kotěcí. Když ale nemáte ježečka zrovna sportovce nebo tíhne k tloušťce, můžete dát pro dospělé kočky či Light, Sterilised nebo Senior. Vždy přihlédneme k věku a kondici ježka.

Miminkům, mláďatům ve vývinu, březím a kojícím samičkám rozhodně dáváme krmení superpremiové kvality určené pro koťata!

Můžeme namíchat i více značek dohromady.

Nové granule (do stávajícího krmení na které je ježek zvyklí postupně přimícháváme krmení nové. Ze začátku po menších dávkách a postupně tímto navykne na nový druh. Mohlo by jinak dojít k zažívacím potížím)

Granule se opravdu vyplatí koupit lepší. Kilovka Vám vydrží pro jednoho ježka 3-6 měsíců (podle toho jak často dáváte). Já dávám max. 2x za týden (dle jídelníčku)

Je lepší koupit balení menší. Sice kupujete častěji, ale zase čerstvé je voňavé.

Granule mějte vždy v temnu a chladu, uzavřené v nějaké krabičce, boxu. Když máte větší množství (nejlepší je odsypat trochu někam do sklenice a zbytek uzavřít a dát do mrazáku).

Značky, které doporučuji: Royal Canin, Josera, Applaws, Orijen, Spikes Dinner, Hill's, Pro Plan, Iams, Brit Care.... Značky lze pořídit v různých variantách podle věku a kondice

Pouze veterinární krmiva: (k dostání u veterináře)

Royal Canin Pediatric Queen - Dávám březím samicím od prvního dne přípuštění až do té doby, než začnou ježčata přikrmovat pevnou stravu (dávám tedy pouze samičce, ne miminům) . Podporuje přirozenou obranyschopnost během březosti a laktace. Podporuje správný reprodukční cyklus, dodává vhodné živiny a energii v období březosti, laktace a podporuje správný vývoj mláďat. Protein 34%, tuk 23%

Royal Canin Pediatric Weaning - Dávám miminům od 4 týdnů do 4 měsíců a jejich mamince, které pomalu vysazují RC Ped. Queen. Tyto granule jsou pro rostoucí mláďata, jejich správný vývoj a pro kojící samici. Protein 34% , tuk 25%

Royal Canin Young Female- Dávám všem ježkům dospělého věku a dobré zdravotní kondice. Mají nízký obsah tuku (granulky jsou bohužel větší a ježkům se hůře jedí). Protein 37%, tuk 10%

Royal Canin Gastro-Intestinal- Dávám ježkům v rekonvalescenci či jakémkoli problému a především pro nabrání hmotnosti! Mám je opravdu osvědčené a ne jeden ježek se mi po těchto granulách dostal opět do kondice. Toto krmivo snižuje riziko akutních střevních resorpčních onemocnění a podporuje nutriční obnovu a regeneraci. Vysoce stravitelné složení. Vysoký energetický obsah. Díky těmto granulám se z mého nového ježka který byl drobný, hubený a vypelichaný, stal opravdu krasamec a nádherně se vyloupl. Protein 32%, tuk 22% (k dostání i light variantě 13% tuku)

Royal Canin-Obesity-Úžasné granule pro snížení hmotnosti! A jediné které u nás pomohli opravdu snížit váhu. Vysoký obsah bílkovin zajišťuje zachování svalové hmoty. Protein 42%, tuky 10%

5. JAK S JEŽEČKEM ZACHÁZET

Buzení ježka a jeho režim

Ježka není dobrý rušit či budit během dne. Musíme brát ohledy na jeho režim (ve dne má noc a v noci den). Většinou je při probuzení protivný a dá to stejně patřičně najevo, tak s ním žádná sranda není. Především dětem se musí vysvětlit, jak ježečci žijí a že je potřeba respektovat jejich režim. Ježci, kteří jsou často buzeni, jsou stresovaní.

Nechte ho, až se vzbudí sám, nají se a pak s ním manipulujte. Vyspinkaný a napapaný ježek, je „spokojený ježek“! V případě, že se ježek odmítá budit sám, můžete ho navyknout na nějakou večerní hodinu, kdy nejprve ježka uklidíte, nakrmíte (často vyleze potom sám na krmivo) Ježek také nemá rád prudké světlo a to je často příčinou, proč nevyleze sám ani v pozdních večerních hodinách. Dobrý fígl je tedy zhasnout a vyčkat (můžete ponechat jen malou lampičku). Pokud bude rozsvíceno, ježek většinou nevyleze (je to prostě noční zvíře a preferuje tmu)

Uchopení ježka

Je tím nejsložitějším úkolem! Ježek je zvíře plaché. Nemá rád rychlé a prudké pohyby. 95% ježků se vás prvotně lekne, když ho překvapíte a zabalí se (popř začne fučet, nadávat a nebo nadsakovat) Věřte, že je to pro něj přirozený reflex a né vaše chyba.

Pomalu strčíme ruku do boxu, necháme ježečka aby si nás očichal a zjistil, že jsme to my. Klidným hlasem na něj mluvíme. Ježka můžeme začít hladit po bokách (mám to ozkoučené a lépe se rozbalí) a podebereme pomalu pod bříškem a dáme do dlaně. Hladíme a hladíme, dokud nepoloží bodlinky a nezjistí, že je u svého pána. Když prská, ježí se, nikdy ho nenechte být se slovy asi nemá ted náladu. Jsou chytří a za chvíli jim dojde, že když na Vás zaprská a bude protivný, tak Vy ho necháte být na pokoji. Když toto budete dělat, jen tím jeho chování podpoříte a o to hůře ho potom odbouráte. Když ježek tohle udělá na mě, o to spíš si ho vezmu do ruky ať chce nebo ne!

Časem vašemu ježkovi dojde, že prskání mu je k ničemu a ten kdo musí ustoupit je on ne Vy! Jinak si s Vámi bude dělat, co bude chtít a Vy budete mít doma prskací kouli, kterou nemůžete vzít ani do ruky!

Čím více se budete s ježečkem kontaktovat, věnovat se mu a hladit ho, o to méně se bude bát a brzy si na Vás zvykne. Je potřeba ho brát každý den do ruky i když by to mělo být jen na chvíli (když zrovna nějaký den nebudete mít čas se mu věnovat). Tím získáte skvělého a hodného ježečka, který Vám bude dělat jen radost

Quilling

U mladých ježků často bývá příčinou protivného chování růst nových bodlin (quilling) V tom největším stresovém období, kdy jsou odtrženi od matky a sourozenců, v cizím prostředí, je ještě nesmírně trápí prořezávání bodlinek (stejně jako u dětí růst zubů). Quilling může trvat až do 8.měsíce (dle mých zkušeností) Někteří ježci jsou protivní pár dní, někteří pár týdnů a někteří i měsíce. I v tomto období, je třeba ježka brát do ruky a přehlížet jeho fufání. Jemněji a citlivěji se dotýkat bodlinek. Mají v tomto období hodně podrážděnou, citlivou kůži (často i místy zarudlou, mohou se intenzivně škrábat)

Může se stát, že jim i bodlina, či chloupek zaroste a udělá se jim pupínek (který nemačkáme)

U mláďat kolem 5-8 týdne, je to časté i na několika místech na těle najednou-**Strupovitost.**

Tyto pupínky, někdy celé červené fleky s boulí necháme vyhnít sami. Pouze u extrémních případech vyhledejte pomoc veterináře.

V tomto období můžete nacházet velké množství vypadaných bodlin. Po bližším zaměření se na kůži, uvidíte, jak rostou nové krátké a prořezávají se ven.

Plachost a socializace

Ježci moc nemají rádi, když se jim sahá na hlavu a na břicho. Já od mala ježčátkům na hlavičku i na břicho co nejvíce sahám, aby byla zvyklá. Je dobré v tom pokračovat i nadále.

Pokud se ježek hodně leká, je dobré zavěsit do boxu nějakou hračku, která se mu po zavazění rozhoupe a nebude se tolik lekat.

Pokud máte ježka nového a chcete, aby si dříve zvyknul, je dobré mu dát do domečku něco svého (nošené tričko, ponožku, aby znal váš pach a vy jste byli pro něj někým u koho je v bezpečí stejně jako v domečku)

Někdy to chce s ježky hodně trpělivosti a času. I mládě s láskou odchované a správně socializované, může mít s přesunu šok. Někteří ježci to ani nezaznamenají, jiní jdou do sebe a odmítají komunikovat. Ježek je zvíře úplně odlišné a já říkám, že jsou výzva. Jiná zvířata jako králík, morče, si chytíte a jim nic jiného nezbyde, než držet. Ježek je osobnost (každý má jinou) a má zbraň, kterou neváhá použít. Důvěru si u nich musíte získat až časem. Což hodně často lidé překvapí a časem odradí (vidí jen ty roztomilé ježky). Proto není ježek zvíře úplně pro každého

6. PÉČE O JEŽKA

Když máte ježka od seriózního chovatele a staráte se o jeho blaho tím, že mu dopřejete kvalitní, pestrou stravu a máte ježka v čistotě a věnujete mu dostatečnou socializaci, většinou žádný problém nenastane. Nastat může tehdy, když pohladíte venku kočku, lehnete si do trávy, či se otřete o větev a máte doma nechtěně parazity

Mnou otestovaná léčiva: Je dobré mít doma v případě potřeby.

Desinfekce na rány

Betadine- desinfekční přípravek, neštípe (naředit ho ve stříkačce, stačí pár kapek a zbytek doplníme vodou) Barva by měla být světle hnědá. Zakoupíte v lékárně (menší balení postačí 30ml/90,-)

Betadine využijete i na jakékoliv jiné poranění nejen u ježků, ale i jiných zvířat či u sebe.

Hojení ran

HemaGel- Hojí rány a je dobré ho mít doma (já ho miluju! Osvědčil se mi při léčbě opravdu ošklivého abscesu). Široké spektrum využití nejen u zvířat (menší tubička postačí 5g/140,- větší 30g/480,-) je drahý, ale dává se jen tenká vrstvička a pořízení se vyplatí (já s ním doma mažu, když je potřeba všechno a všechny☺)

Vnější parazité a svrab

Stronghold pro kořata: Přípravek proti parazitům ve formě spot on (roztok v pipetě, aplikuje se na kůži mezi lopatky). Je určen k léčbě a prevenci před zablešením, k prevenci onemocnění vyvolaných dirofiláriemi (srdeční červi- které jsou časté u venkovních ježků), k léčbě ušního svrabu, k léčbě infestace všenkami, k léčbě parazitóz vyvolaných dospělými oblémy červy a dospělými střevními měchovci.

Použití a jak svrab poznat: Tato pipeta pro kořata obsahuje 0,3ml léčiva (0,1ml=1 kapka/1 dávka na ježka) tedy v pipetě máte 3 kapky=3 dávky. Aplikuje se vždy po 14ti dnech. V případě, že se jedná pouze o prevenci proti parazitům postačí 2-3 dávky (doporučuji min 2x do roka tento cyklus opakovat) V případě, že je ježek prolezlý svrabem, je za potřebí aplikace delší (po poradě s veterinářem). To poznáte tak, že ježek má podrážděnou šupinatou, suchou kůži(mohou vzniknout i holá místa vypadaných bodlin či chlupů) ježek se extrémně škrábe! V oblasti hlavy a čumáku má taktěž suchou, šupinatou kůži a mohou vypadat i chloupky (vypadá to, jako by měl zaprášený čumák-tento prach se ale po pečlivém zaměření hýbe!) Co bylo vysvětleno mě: po první dávce zabijete dospělé svrabu (nefunguje to ale na jejich larvy). Larvy se za nějaký čas vylíhnou a ty si podáte 2. dávkou za 14 dní, 3. dávku můžete dát pro jistotu

Kdo má ježků více, lze zakoupit větší koncentrovanější pipetu pro psi. Tam je dávkování 0,05ml na dospělého ježka (0,03ml na miminko či drobnější mládě do cca 200g)

Aplikace: kapičku dáváme za krk. Nejlépe stříkačkou inzulínkou a jehlou natáhnete obsah do stříkačky, sejmete jehlu a přesnou dávku kápněte. Obsah můžete ponechat ve stříkačce v temnu než spotřebujete.

STŘÍHÁNÍ DRÁPKŮ

nejlépe je ostříháte za pomoci někoho z rodiny, aby ježek neutíkal. Jeden ježkovi zabraňuje v úprku, druhý chytí, vytáhne nožičku a rychle ostříhá. Pokud budete mít ježka na zádech či v ruce, většinou se ze strachu zabalí do klubička. Nejlépe stříhat na kluzkém povrchu na stole nebo na zemi když ježek stojí.

Na světle je krásně vidět kde končí nerv. Stříhnout drápek kousek za ním. Když se náhodou stane, že stříhnete moc a poteče krev, je to nemilé, ale stane se. Je dobré mít doma pro tyto účely již zmíněný přípravek Betadine jako desinfekci, popř přípravek zastavující krvácení.

Trošku stříkněte na ránu a osušíme buničinou.

Když ježeček absolutně nespolupracuje: staří ježka vložit do umyvadla s troškou vlažné vody. Ježci se snaží utéct a nezakulí se, tak drápky lépe ostříháte i u bojácnějších zvířat.

Každému ježkovi rostou drápky jinak rychle. Některý ježek potřebuje stříhat 1x/14dní, jiný jednou za 3 měsíce. Je potřeba to kontrolovat! Může dojít i k poranění, kdy dráp přeroste, stočí se a zabodne do polštářku! Přerostlý dráp se může i snáze zatrhnout.

KOUPÁNÍ

Koupání ježků pro zábavu s pěnou a kačenkou neuznávám! Ovšem někdy je to potřeba když je hodně zašpiněný nebo ze zdravotních důvodů. V tom případě připravíme vlažnou lázeň (tak aby ježek dosáhl na dno. Poléváme tělo, pozor na hlavičku a ouška, aby jim do nich nezatekla voda). Nějakým kartáčkem- jemným třeba na zuby pročešeme bodlinky a pak ježka jemně osušíme.

-Ježek plavat umí a na You Tube je spousta **krásných** videí, ale oni svým pánům co ježkům napustí plnou vanu s pěnou a pošlou mu po vodě parníčky a kačenky bohužel nemůžou říci, že to pro ně není zrovna příjemná záležitost. Hodit ježka do vody je dle mého jako hodit rybu na souš -taky se tam krásně a roztomile plácá! ☺.

V určitém období (většinou léto, zima, kdy je nízká vlhkost vzduchu), u mladých zvířat při výměně bodlin a po aplikaci Strongholdu (viz výše léčiva o Strongholdu, jeho aplikaci a spojování s koupelí), mají ježci přesušenou a podrážděnou kůži. V tomto období doporučuji koupat!

Dle potřeby ob den po dobu trvání problémů. Ježka vždy vysušit a nechat oschnout na teplém místě.

-**Lázeň s olejem:** slunečnicový, olivový, lososový, kokosový, pupalkový, rakytníkový, dermanorm (1-2 polévkové lžíce do teplé vody) oplachovat

-**Odvar z vloček:** uvaříme hrst vloček, scedíme, necháme vychladnou a „šlem“ můžeme ještě naředit vodou pokud je hustý. Oplachujeme. Lze zakoupit i v lékárně ovesné koupele.

-**Řepík lékařský** (Boží bič): je protizánětlivý a hojivý. K dostání v lékárně. Svařit dle návodu.

-**Ecosin** (chytrá houba): Ecosin chytrá houba je vhodná pro domácí mazlíčky, kteří si postižená či zánětlivá místa drbou a olizují, čímž vznikají zánětlivá ložiska. Snížený imunitní systém tvoří na kůži příznivé prostředí nejen pro plísně, ale i pro kvasinkové a bakteriální infekce. Díky mykoparazitickému účinku Pythia a produkci enzymů tento preparát výrazně zlepšuje a urychluje hojení napadených a zánětlivých tkání.

Chytrá houba Ecosin je biologická přísada do vodního postřiku nebo vodní lázně, která mykoparaziticky eliminuje vláknité mikromycety a kvasinkové organismy na kůži, srsti a jiných kožních derivátech (paznehty, kopyta, drápy aj.). Je vhodná k úpravě fyziologické mikrobiální flóry srsti a kůže, pro srst a kůži náchylnou k zapaření, pro péči o dolní končetiny, srst a kůži při výskytu kvasinek a plísní, vhodná při výskytu hniloby kopyt, paznehtů, spárků a paspárků.

Použití: na 2l teplé vody-jedna tableta (postačí i půlka na litr), po 20-30min se aktivují spory hub (po 24h hynou) oplach 2x/týdně po dobu problémů

-Betadine: ředěná s vodou barva světlého čaje (pár kapek) Desinfikuje a hojí. Pozor hodně vysušuje (info viz výše léčiva Betadine) a je dobré po oplachu ježka v Betadine roztoku ještě ponořit do 2. lázně s olejem, aby kůže nebyla vysušená

-Hypermangan (Manganistan draselný)- používá se jako antiseptikum, při léčbě ekzémů a plísní. Pozor ovšem a opatrně s touto lázní! Barva lázně by měla být světle růžová (při větší koncentraci je temně fialová) kůže ježka by se mohla popálit. Stačí na špičku nože. Může pokožku a srst ježka lehce obarvit

-F10:proti bakteriím, plísním, virům a spórám. Jako oplach 1:250. Lze i přidat do vody na pití, inhalovat, desinfikovat ubikace

-Sírné koupele: mám je doma-prozatím ještě nemám ozkošené, ale jsou účinné při kožních problémech a plísních u lidí. Dávkování jsem vypočítala na špičku nože.

**Tento manuál stále doplňuji o nové poznatky, informace a na webu bude aktualizovaná nová verze o které vždy napíšu a upozorním v novinkách. Času je samozřejmě málo a informací mnoho, tak mi to občas trvá déle :-)
Mám v plánu doplnit ke všemu názorně fotky, info o krytí, péči o matku, odchov mláďat a jejich případné neduhy atd.-at se máte na co těšit ;-)**